

Emlékeztető

A STAB 2013. október 1-én tartott általános üléséről

Az MTA Statisztikai Tudományos Albizottsága (STAB) 2013. októberben tartotta ide harmadik ülését. Első napirendi pontként egyhangú nyílt szavazással a STAB tagjai közé választotta Poór Juditot, Rózsa Dávidot, Dr. Vigh Juditot és Vereczkei Zoltánt.

Ezután az elnöklő *Hunyadi László* röviden beszámolt a Bernoulli Társaság budapesti konferenciájáról, *Kovács Péter* pedig az ISI hongkongi világkongresszusáról. *Sándorné Kriszt Éva* röviden ismertette a statisztika nyelvi kérdéseivel foglalkozó munkacsoport nyári tevékenységét és további terveit, majd az elnök röviden tájékoztatta a tagságot Hajdu Ottó sikeres MTA doktori védéséről. Ennek kapcsán *Rudas Tamás* felvetette, hogy több jelét tapasztalta annak, hogy a statisztikát gyakran leszűkítve értelmezik, sokan csupán a társadalmi-gazdasági alkalmazásokat és a hivatalos statisztikát tekintik statisztikának, holott a statisztika dinamikusan fejlődik, a tudomány s a napi élet egyre több területén nyer alkalmazása polgárjogot. Ezért javasolta, hogy ezzel a kérdéssel, mármint a statisztika szélesebb körű értelmezésével az Albizottság egy külön ülésen foglalkozzék.

A második napirendi pontban a bevezető előadást Kovács Péter tartotta „A statisztikai jártasság megközelítése, modelljei” címmel. Az előadásban bemutatásra kerültek a statisztikai jártasság komplex alapmodelljei, a felsőoktatás lehetséges szerepe a statisztikai jártasság fejlesztésében, illetve az ISI International Statistical Literacy Projektje (ISLP). Az előadás teljes anyaga honlapunkon rövidesen megtekinthető lesz. Az előadáshoz Szilágyi György „Elméleti és gyakorlati megfontolások a statisztikai jártasságról” címmel tartott korreferátumot, amelyben egyebek közt a statisztikai jártasság fogalmát járta körül, és bemutatott egy, a jártasság lehetséges mérésére vonatkozó kísérletet. Korreferátumában vitába szállt az általa „mutatófetisizmus” c. jelenséggel.

Ezt követően az elhangzottakról vita kezdődött. Ebben a vitában szóba került a statisztika, mint tudomány és mint gyakorlati tevékenység értelmezése, a statisztikai jártasság viszonya más szakterületeken való jártasságokhoz, az, hogy a fontosabb adatok, információk ismerete, birtoklás tekinthető-e jártasságnak, és az, hogy a jártasság erősítése valójában kikre – a professzionista statisztikusokra, az alkalmazókra vagy a napi emberekre vonatkoztatva fontos törekvés. Ugyancsak elhangzott a vitában az oktatás – és nem csak a felsőoktatás – szerepe, valamint az, hogy a statisztikai jártasság növelése milyen „árukapcsolásokkal”, más jártasságokkal való együttes fejlesztéssel valósítható meg. Végezetül néhány konkrét a KSH, az MST illetve az SZTE által statisztikai kultúra fejlesztéséért a statisztika népszerűsítéséért szervezett rendezvény került szóba. A vitát összefoglaló elnök kérdésére, hogy „... akkor ez a testület mit tehet a statisztikai jártasság fokozása érdekében?” az a válasz érkezett, hogy részben a téma napirenden tartása, részben az, hogy a STAB titkára személyesen is részt vesz az ISI ezzel foglalkozó munkacsoportjában és mozgatja a hazai oktatás ilyen célú kezdeményezéseit, már sokat tett e cél elérése érdekében, ám egyrészt szükség volna még más szervek aktív közreműködésére, illetve másrészt a különböző szervezetek összefogására.

Harmadik napirendi pontként Tóthfalusi László, a SOTE docense tartott előadást „A statisztika alkalmazása a gyógyszerkutatásokban” címmel. Az előadás, amely illeszkedett a STAB hosszú távú elképzeléseiben lefektetett „Statisztika alkalmazása a különféle tudományterületeken” sorozathoz, részletes anyagát honlapunkon rövidesen közzétesszük.

Az ülés zárásaként az elnök emlékeztette a tagságot, hogy novemberben, a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából a Statisztikai és Jövőkutató Tudományos Bizottság félnapos ünnepi rendezvényt szervez, amely tudományágaink történeti kérdéseivel foglalkozó előadásokat kíván felvonultatni. Az elnök kérte a tagságot, hogy minél nagyobb számmal képviseljék a STAB-ot a rendezvényen, amelynek részletes és végleges műsorát a honlapunkon rövidesen közzétesszük.

Budapest, 2013-10-02.